

مرزها را بگشائیم!

هنگامی که بر شما درود و سلام گفتند پاسخ آنرا بپوش و نیکوتر ، باهاش را باز گوئید ، بر شک خدای توانا سه هر چیزی رسیده گوی می کند

قرآن مجید سوره نساء آیه ۸۶

برسیم ؟ چرا این دروازه را بگشائیم ؟ چرا مرزی که به آسانی باز می شود ، بایک واژه محضرتا و سخن دلنواز یا زینما هم ؟

اینجا مرز نفوذ در دلها است لازم است این فاصله و مرز را از میان برداشته از همین راه به کشور دلها نفوذ کنیم . سلام ..

در نخستین لحظه برخورد ما با گفتن «سلام» که با تپش متن در بر مهر آمیخته است فاصله را از میان بردارند در تسخیر و فتح کشور دل ، شما پیشدست باشید ، و در نتیجه چند قدم به پیروزی نزدیکتر گردید . با این کار که موفقیتی است برای شما فکرت طرف داهم آورده سازید که اولین صفای

وقتی که دوستان ، عزیزان ، آشنایان و یا هر کسی را ملاقات میکنیم ؛ برای جلب محبت آنان ؛ به روش صحیحی نیاز مندیم ، برای باز کردن در صحبت به جمله ، یا واژه دلپذیری احتیاج داریم ، چه بسا دوستان هم میل دارند با ما سخنی بگویند ولی نمیدانند ما چگونه فکر می کنیم ؛ آیا ما بیل هستیم با آنان ملاقات نمائیم؟ همچنانکه ما میخواهیم در قلوب آنان نفوذ کنیم آنان هم دوست دارند خواسته قلبی ما را بدانند ، در واقع دلها برای هم می طینند ولی زبان بیان و اظهار ندارند ؛ سخن روح افزا و دلپذیری در آنها نهفته است اما از گفتن آن ناتوان و چشم بر زبان ما دوخته اند . ما چرا به درد آنها

مکتب اسلام

خاطر و دوستی شما را احساس نماید و قلب خود را در اختیار شما بگذارد .

در احادیث اسلامی از سومین پیشوای جهان شیعه حضرت حسین بن علی (ع) نقل شده است که فرمود : برای کسی که سبقت به سلام کند پاداشی بر هر کسی همین شده است در حالی که برای گوینده پاسخ آن کمتر از

$\frac{1}{10}$ آن تعیین گشته است (۱)

در حال گفتن «سلام» غیر از آنکه قدمی بسوی پیروزی برداشته ایم توانستیم با خواسته های درونی و هوای نفس حوش نیز مبارزه نمائیم و بر خلاف نفس خود خواه ؛ خود را به زبور تواضع

و فروتنی بیادانیم روی همین اصل باید گفت : کسانی که از سلام گفتن خودداری میکنند راه موفقیت را به روی خود بسته و صفات نیکو دیده نخوت ، تکبر و خود خواهی خود را برای دیگران معلوم می سازند که باز در این زمینه حسین (ع) فرموده است : آدمی خیر کسی است که در گفتن سلام ، بخل می ورزد (۲)

و امام عسکری (ع) فرموده است : نشانه قرین قلبی و تواضع این است که انسان پدھر کس نرسد ؛ سلام گویند و عقیده نباشد که در صورت مجلس بنشیند بلکه در هر مکانی که جائی برای او بود بنشیند (۳)

(۱) دوشه بحار ج ۷۸ ص ۱۲۰

(۲) معراج قبل

(۳) بحار آداب المشرف ج ۷۸

(۴) کمالی ج ۲ ص ۶۲۶

بنابر این سبقت گرفتن در سلام دلیل بزرگواری و تواضع انسان است و یکی از راههای پیروزی و نفوذ در دلها ؛ این است که خود را با صفات نیک و پسندیده ، از قبیل تواضع و فروتنی بیارائیم ، پس چرا مادر گفتن سلام سبقت نگیریم و در این کار متوجه پیشقدمی نمائیم ؟ رسول گرامی اسلام فرموده است : «محبوبترین مردم در پیشگاه الهی و پیامبر خدا کسی است که در گفتن سلام سبقت جوید... در ملاقاتها پیش از آنکه سخنی بگویند گفتار خود را با سلام آغاز نمائید و هر گاه کسی پیش از گفتن سلام باشما سخن گفت یاد آورید که قبلا باید سلام گفت پس به سخن آغاز نموده (۴) .

***

در آغاز طلوع آئین اسلام هنوز بقایای صفات زمان جاهلی و اختلافات و ترسها و اضطرابها در میان مردم وجود داشت در برخورد ها و ملاقاتها اضمینان و اعتماد برای افراد نبود ، رسول اکرم (ص) امر فرمود که در برخورد ها کلمه ای و واژه ای را به کار برند که هم اعتماد طرف را جلب نمایند و هم درود و تحیتی باشد . به همین جهت واژه «سلام» که حاکی از صلح و صفا می باشد و با کلمه «سلام» ریشه مشترک دارد تشریع شد و با گفتن این کلمه ، دعوت ، مهر و اعتماد یکدیگر را جلب می نمودند . بدین است که طرفداران همه ادیان و آئینها ،

یستگان و خویشان رسیدگی کنند و
 هنگامی که دیدگان همه در خواب فرو -
 رفته اند شما بر خمر بنویسید به یاد خدای خالق
 باشید و به نماز و نیایش با او بپردازید و
 گرسنگان و نیازمندان را اطعام نمائید و
 در سخن گفتن ، خوش زبان باشید در
 ایصورت شما افراد سعادت مند و پادشاه
 شما بهشت خواهد بود (۱) و علی (ع)
 فرمود : نرسم گفتار و افشای سلام از
 روش نیکان است (۲)

گر چه سلام گفتن وظیفه هر مسلمانی است ولی از
 نظر آداب اخلاقی لازم است بعضی بر بعضی تقدم جویند.

امام صادق (ع) فرمود : لازم است که کوچکها
 به بزرگترها و عاقلین به نسیکان ، و افراد کم ،

جمعیت بسیار سلام گویند (۳)

مطالعه و بررسی تاریخ و حالات بزرگان و
 دانشمندان و شخصیتهای برجسته جهان ما را به این

نکته متوجه می سازد که افراد موافق و پیروان او
 موقعیت و مقامی که برده اند این صفت عالی انسانی

را داشته اند . نمونه کامل و فردا کامل آنان رسول
 اکرم (ص) بوده است که دوست و دشمن در باره او

گفته اند که : هیچکس نتوانست در سلام گفتن با
 او سبقت جوید و باطهارت و کودکان نیز سلام می -

گفت و حتی در ملاقات و اطهر مسلمانان هم این آداب
 انسانی و اخلاقی را رعایت می فرمود .

اصطلاحاتی در اینگونه موارد دارند ولی شاید در
 هیچ آئینی اصطلاح و واژه ای مثل سلام در اسلام
 نیست که جامع بسیاری از معانی و برتر کاری ها
 باشد روی این اصل بسیار تأکید شده که مسلمانان
 در اظهار این شماره مقدس اخلاقی و اجتماعی کوتاهی
 نوزند در جامعه اسلامی یکی از شیوه های پسندیده
 این است که آداب و رسوم دیرینه خود را که از
 منبع وحی به ما رسیده است حفظ و حراست نمائیم
 آنچه ان در اجراء این مراسم محکم و استوار باشیم
 که معاشرت و آمیزش با دیگران ، ما را از این
 مراسم باز ندارد و این خود نشانه شخصیت و شکست
 ناپذیری است که هر مسلمانی باید آنرا ادا باشد .
 جای تأسف است که گاهی دیده میشود که
 بسیاری از مراسم اسلامی جای خود را به عادات
 و رسوم غربی داده ، و بر خود ما و خدا حائلی ما
 مثل سایر تقلیدهای کودکانه ، به سورت برخورد
 و تودیع غربیان در آمده است متأسفانه برای این
 موضوع نمونه های زیادی است که غالباً میدانیم
 و نیاز به ذکر ندارد .

فرمانتهای بسیاری درباره اظهار و افشاء و
 نگهداری این سنت اجتماعی اسلامی و اسلام از
 پیشوایان معصومین (ع) رسیده است که بعنوان
 نمونه توجه خوانندگان گرامی را به احادیث
 ذیل جلب میکنیم رسول اکرم (ص) فرمود :
 «سلام» را در همه جا رواج دهید و به

(۱) ج ۲۴ بحار الانوار

(۲) غرر الحکم ص ۴۳۲

(۳) کافی ص ۶۴۶